

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 681. Agathonis Pap. Annus 4. Const. Pogon. Imp. Annus 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

potest, huc ab Apostolis ipsi, sive ab Apostolorum discipulis esse consequens Episcopos Sed Arabis & infidelis est omnium, ut ab Imperatore darentur Episcopos civitatibus atque provinciis. Facilligint hominis Saraceni nemum nostrarum ignati leuissimum ex sua coniectura excogitatum commentum antiquioribus penitus inaudum.

IESV CHRISTI ANNO 681.

AGATHONIS PAP. CONST. POGON. IMP. ANNO 4. ANNO 14.

ANNO, qui sequitur, Damini sexcentesimo octogesimo primo, Indictione nona, quod reliquum fuit Sacre & canonicæ Synodi expletam est: cum enim duodecima die mensis Decembris Actio Sexta fuerit habita, crastinum est & comitis factus per duos menses, usque festo ad decimum martem Februarii diem, quando idem qualesque Episcopi & Imperator cum magistratibus convenientes in milium, que iam cepta erant, profecti sunt, nempe ut (sicut de ceterum fuerat in proxima sexta Actio) sedulo hinc ab Apostolica Sede legatis locorum sanctorum Patrum, quibus de Filio Dei Domino nostro Iesu Christo duas adhererent voluntates, ac totidem operationes: cuiusque loca hæreticorum, quibus una in Christo voluntas cum operatione affirmaretur: quod & factum est, edictumque legatis codex hac inscriptione notatus: *Thronus sanctorem ac probatissimum Patrum demonstrantibus voluntatibus & duas operationes in Domino Deo & Salvatore nostro Iesu Christo integre electo in Synodo, item lecta est de his hæreticorum adherentium scriptis suis vnicuique voluntatem atque operationem in Christo. Quibus ad hæc, gentione Georgii Episcopi Constantinopolitani, & Macarii Antiocheni, iussum est, ut loca citata contentorum cum codicibus Patriarchi, ut sciretur, nam consensu esse Latina exemplaria cum Græcis: signatimque scriptis, illi est collatio quam exactissima fieri ab eisdem Georgio atque Macario, presentibus aliis Episcopis: huncque finem præfens Actio habuit.*

Hæc monita, lecta, oportet, repetiti apud Anastasium Bibliothecarium compendium seu epitomen Sextæ Synodi, in qua complura inveniuntur, que in ipsa Sexta Synodo desiderantur, contra vero delicta complura, que in eisdem Synodi Actis, quæ extant, scripta reperiuntur. Post Actionem enim diei decimæ tertie Februarii, cuius sequenti die decima quarta eiusdem mensis eisdem loci contentum esse, Anastasius habet.

Quæ autem in ea Actione facta sint, que desiderantur in eisdem Synodalibus Actis, hæc sunt: *Præfuit, inquit, presens & serafimus Princeps totum ad relegendum, in quo tam hæreticorum dogma Macariorum conscriptum, & eius inanis scriptum, æquifera vnam voluntatem in Domino affirmantem. Sub ipso descriptione & Theodori Patriarchæ utique iuxta eam totam in subseriptis erat. Et interrogatum Georgius Patriarcha, si eam fides Apostolica, amplius iuxta scripta venerandi Agathonis Papæ, seu sanctorum ac venerabilium Patrum: Quæ spontem patris, ut accepta licentia, in scriptis, qua exponitur, sunt respondere.*

Et in his residentibus, die decimæ prima mensis Februarii die Dominico intra oraculum sancti Petri intra palatium conveni, & assistente Synodo, simul cum Patriarcha legatus Apostolicæ Sedis, seraficus, riteque suggestione pro eorum condensatione à sanctissimo Papæ Agathone directam. Qui Georgius sanctissimus Patriarcha professus est, non diebus duas naturas, duas voluntates & operationes credere & predicare, sicut solent hæretici matronatibus eos, qui vnam naturam, voluntatem, & operationem in Domino IESU CHRISTO dicunt, hæc ille. Perque in ipse Anastasius: Die vi. quinquagesimæ mensis Februarii, restitente Synodo vna cum ipse Princeps simul

& legatus Solis Apostolicæ Macarium adesse iusserunt, et data à Principe licentia, ut se in eas partes, in quas quis vellet, divideret, Georgius Patriarcha regia civitate cum suis in partibus Orthodoxorum stetit. Macarium vero cum suis aperte hæreticorum. Et adducentes in medium professionem Georgii Patriarchæ, quam fecerat, porrexit illi Princeps, & restitit. hæc apud Anastasium, quæ desiderantur in Actionibus Sextæ Synodi, Theodori Episcopi Constantinopolitani mutilatione, quod ex illis ipse ostenderetur hæreticus, ut suo loco dicemus.

Eodem anno, septima die mensis Martii iterum conventum est ab eisdem in Trullam: ubi primum Georgius Episcopus Constantinopolitanus retulit à se cognita loca singula sanctorum Patrum de duabus in Christo voluntatibus & operationibus citata in codice à legatis Apostolicæ Sedis in Synodo edito, & invenisse ea omnia in omnibus esse illis consentientia: quapropter, & se profecti testati sunt cum sanctis Patribus duas in Christo voluntates & operationes: reliqui etiam Episcopi, qui interfuerunt, cum facta collatio fuit, id ipsum singuli professi sunt, & quidem non sine præconio Agathonis Romani Pontificis, ut cum Dominus Episcopus Pruitadosita dixit: *Directus suggestione à Patre nostro Agathone sanctissimo Archiepiscopo Apostolicæ & principalis Sedis antiquæ Romæ ad à Deo coronatus & mansuetissimum nostrum Dominum & magnum victorem Imperatorem, tanquam ex Spiritu sancto dicta, et per os sancti ac beatissimi Principis Apostolorum Petri, & digniter beatissimi Papæ Agathonis scriptas, suscipit & amplius, & ita credo, &c.*

Post omnes autem Theodorus Episcopus Melitine prætendens rusticitatem in dicenda sententia, libellum obtulit legendum in Synodo, quo continebatur, nihil in fide decernendum, præter quam in sanctis ecclesiasticis Synodis decretum esset, ac proinde tacendum de duabus in Christo voluntatibus, sed fides esse vnam operationem consistere in duabus naturis. Interrogatus autem ab Imperatore, quis ea dedisset, dixit se ab hæretico Monothelita socio Macarii Antiocheni Stephano Abbate accepisse. His cognitis, reliqui Episcopi contulere suffragia de duabus voluntatibus ex Agathonis Pontificis scriptis edictis, ita & reliqui omnes, Macario tantum cum suis excepto. Cum autem quæreretur à sancta Synodo de eo, quod dixerat, se à Stephano Abbate ea accepisse, que obtulerat pro Monothelitis: exurgentes Macarii discipuli contestati sunt, Theodorum Melitine Episcopum esse mentium, peratos autem esse Catholicam fidem proficere. Sed illi sunt, scripto libello, fidem, quam tenebant, sequenti Actione in Synodo edere.

Inter hæc autem interlocutus Georgius Constantinopolitanus Episcopus suggestit Imperatori, ut redderetur nomen Vitaliani Pontificis in diptycha, eo quod eade causa copluribus ab Ecclesia Catholica separarentur: quod si restitueretur, fieret, ut plerumque Ecclesiæ Catholice se coniungeret. Annuit Imperator, cuius regia honorifice dicta sunt à sancta Synodo acclamationes eidem Constantino Imperatori. Postea percontata est S. Synodus Macarium Antiochenum Episcopum, an consentiret litteris ab Agathone conscriptis. Responsum est ipse, licet in Christo duas voluntates omnino negare: sed Episcopi Synæ illi subiecti, sed omnes fidei Catholice assentire, publice professi sunt.

Post hæc iussa sunt legi loca Patriarchæ Macarii collecta, in quibus falso affirmabat vnicam in Christo positam fuisse voluntatem: sed inter legendum detectæ sunt veterinosi hæretici technæ: siue quia cum de vnicâ voluntate diuina Patriarchæ dixerunt, attribuerat ipse dictum de Christi personæ siue quod intricatis recitatæ sententiis, quibus sensus depravaretur auctoris. Sic itaque manifesta luce detectus, nullus est idem Macarius edere fidei professionem, quam quædem contrariam fidei Catholice inuentam ne lute tractare: & cum rogaretur ab Imperatore duas in Christo consistere voluntates, testis ipse oblitus sit respondit: *Non dico duas naturales voluntates, aut duas operationes naturales in incarnationis dispensatione Domini nostri IESU*

DIVIX GEORGIUS ET MACARIUS.

IV. ACTIO OCTAVA.

VI.

VI. NOMEN VITALIANI RESTITUTUM IN DIPTYCHA.

CHRISTI, nec in memoratam incidat, & mittat in mare. Tanta precibus hominis apium duricie patefacta, Constantinus Imp. iussit cum Synodo, ut libelli de Patrum sententia ad Macario oblata fieret cum aliis codicibus & Patriarchio sumptis collatio: sed & (vt in aliis accidit) compertum fuit Macarii sententia interdicta positae esse, dempsit ab ipso illis, quibus sentas Catholicus auctoris cognoscere in tege potuissent.

VII.

Quibus omnibus probe perspectis, haec sancta Synodus dixit: Non congruit Orthodoxis ita circumtruncatae sanctorum Patrum voces deservare: haereticorum porro proprium hoc est. Macarium venerabilem Archiepiscopum dixit: Etiam dixit, quia quereis stabilire intentionem meam, hoc modo deservat. Sancta Synodus exclamavit: Haereticum sensum manifeste demonstravit: Nono Dioscuro anathema: Huiusmodi deponatur: Nono Dioscuro foras mitte: Nono Apollinario malos annos: Merito Episcopatu alienetur: Nudetur in compoite ei pallis. Et demudato eo, atque in medio assistente vna cum: Stephano eius discipulo, Theophano venerabili presbytero & Abbas monasterii Batai (venerat hic cum legatis Apostolicae sedis) interrogant eosdem, Macarium & Stephanum scilicet: Habuit voluntatem humanam Domini nosse? Sed antequam disputatio longius traheretur, visum est Imperatori finem imperare illius diei Actioni.

VIII.

His vero addenda sunt, quae habet Anastasius Bibliothecarius in Agathone huius verbis: Ea hora sancta Synodus vna cum principibus eius orationem asseruit iussit. Vt exilium Basilium in Pontum, eum et orationem abbasit. Anathematizantes eum, dicebant: Foras Synodum procedant, simulque & thronum eius: Stephanum autem discipulum eius tenuerunt a sancta Synodo clerici Romani egerunt, expulerunt. Ea hora quae acta aranturum in Germania in ractu populi ceciderunt, vt omnes mirarentur, eo quod foras decessit expulsi essent, & Deo auxiliante vna sunt sancta Dei Ecclesia, haec Anastasius.

IX.

Contenti vero totius sancta Synodus 8. die mensis Martii eodem anno: vbi reliquis sanctorum Patrum locis ad Macario citatis cum aliis exemplaribus collatis, cognovitque dolo malo ab eo detuncatis, corruptisque eorumdem sanctorum Patrum sententia, in ipsum atque Stephanum tenentem contra damnationis iura est his verbis: Sancta Synodus dicit: Tu Stephanus, & tuus Magister Macarius non ostendisti vnam in incarnationibus dispensationem Domini nostri IESU CHRISTI veri Dei nostri, per codicillum ad vobis oblatis: sed & duas voluntates in testimonio in eodem Concilio positum invenimus aperte, clamante Athanasio laudabili, quamvis deturpata & obvelata sunt, iuxta quod solus estis, eadem testimonia, quae peruersis interpretantes perculistis. Definimus igitur, postquam aperte probati estis ad solvendum divinatorum dogmatum sustinere, & sanctorum ac probalissimum Patrum doctrinas corrumpere, & haereticorum magis sensum assumere, & quae ab eis dogmata sunt scilicet ad contagium Orthodoxae plebis, ab omni vos sacerdotali dignitate & ministerio alienos existere. Vos autem, qui iam penitentiam egerunt, & superius nominatos tam Episcopos, quam Clericos, & nunc in medio assistunt, & recte vna nobiscum constituitur: praediximus quidem in proprio locis resideret: libellos autem, quos promiserant propria coram fidei cum intrando, in subsequenti nobis offerrent. Haec haec sententia, dicitur sunt acclamationes Imperatoris, & declaratum a Patribus: Haereticum foras mitte: Nono Eutychianus malos annos: Nono Apollinario malos annos: Haereticum foras mitte. Et in ipsius est Stephanus discipulus Macarii, & suam missus est, in potentique est in his diebus Colliarioni, in sequentem vero dilata oblato libellorum eorum, qui deservit sunt: et rem, simulque collatio locorum, quae de duabus voluntatibus in literis Apostolicae Sedis citata fuerant: eorum.

X.

Decima Actio Synodi decima octava die eiusdem mensis Martii habita est, qua primam facta est collatio locorum, quae citata fuerant ex sanctis Patribus in literis Apostolicae Sedis, & Romani Concilii sub Agathone, cum codicibus Patriarchii, omniaque inuenta sunt in omnibus esse eadem fide, constantia & contentientia Graecis codicibus, pro utque eisdem contentientia. Quibus contentis, lecta est huiusmodi constitutio Petri Episcopi Niconensis, qui palinodiam recantat, quae inuenta est in eisdem Catholicis fidei contentis. Deorum vero a legatione et Synodali Synodo Sophronii olim iudicem Ecclesiae Episcopi ad Sergium tunc Constantinopolitano Anathemata data, sed ab eo in iure suscepta: cum lecta in sequentem dilata est Actio nem.

die, qui palinodiam recantat, quae inuenta est in eisdem Catholicis fidei contentis. Deorum vero a legatione et Synodali Synodo Sophronii olim iudicem Ecclesiae Episcopi ad Sergium tunc Constantinopolitano Anathemata data, sed ab eo in iure suscepta: cum lecta in sequentem dilata est Actio nem.

Vndecima sequitur Actio eodem loco a sancta Synodo celebrata die vigesima mensis Martii, ibique praesentem omnium edita & lecta est epistola Sophronii Hierosolymorum Episcopi, in qua contenti & Catholici dogmatum re, perita, suggestum est ab Apostolicae Sedis legatione, ut inopia Macarii Antiocheni olim Episcopi, & Stephanus discipuli legentur in Synodo, quo eorum iniqua impie percepta omnibus haeret. Editi itaque sunt libelli eisdem Macarii, quorum vnus erat in iure, sermo de doctrinae purissimo & pacifico magno Imperatore Constantino contra haereticos ante vulgatae illa Romae in Sardiniam, aliisque in locis, Imperatoris vero, cui in sequebantur, nequaquam obtrulatur. Lectus itaque in Synodo liber, inuentus est totus contenti & in iure, & voluntatem & operatione haec eisdem firmas & obediens: remanebat liber eiusdem ad Lucam presbyterum & monachum in Africa, quem scripsit de noua haereticis Macarianorum, & paucis repetens est haereticis contenti & blasphemias: adeo vt iterum a Synodo iussa fidei contenti, penitusque cessari, eo quod non noxia admodum amanda esset ob haereticum potentios errores: indicatum eisdem simul iungi cum aliis blasphemis haereticorum, qui recentis essent in litteris Agathonis ab Apostolica Sede legatis in detestationem haec eisdem Monothelitarum.

Quod cum fieri iustum esset, collectae sunt recitatae scriptis Macarii blasphemie in illis litteris, & miris exceptis locis, quo Honorius haereticis contenti accusatur, dum eadem Macarii blasphemias recitat in his verbis: Macarius haereticus de sermone, qui dicitur auctoritate ad pugnam Imperatorum: cuius est natura: Nemo qui, in iudicium domine: Vos, qui contrariae adhaerent, sancti Patres nostros condemnauerunt, & anathematizauerunt: quos non, qui vnam voluntatem Domini adhaerent, quos non exiit Honorius Romanus, quos non voluit cum Macario producat.

Vetus est ista calumnia Monothelitarum haereticorum, qua Honorium in suas attribere partes, vt sepe legitur, conati sunt: verum tum a Joanne Pontifice Romano succedere, tum a Maximo disputante cum Prynio conclusa est. Sed amabo te, quid tibi vult ad hoc in Agatholica Sede legatis silentium, vt ne verbum quidem acciderint pro Honorio defensione: Omitte, cum de hoc quatuor haec aduertentur, quae quae ipsa sunt in litteris Agathonis & Concilii Romani superius Actioe quatuor, in quibus de re decessit Romanus Pontifex publicae facta est attestatio, in eodem in eorum litteris laudum aliquando fuisset istae a legatione Apostolicae Sedis ablegatum de sententia audita in Synodo constanti, cum viderimus etiam de quibusdam quatuor reliquis superius, bus Sessionibus aliecatum fuisse, & accuratissime disputatum.

Haec dixerimus, quod haec ista careant imposturae vehementi suspitione: nempe haec & omnia, quae legatione de Honorio in duabus sequentibus Sessionibus, in nite sum fuisse additamentum Graecorum haereticorum appositum, inquam eos ad germanam Sessionem Synodalem toridem quatuor sessiones, quos fuisse ab eodem ac ad quatuor Synodum, est de monstrum huius Synodi recita Actioe. In qua & cum eisdem eodem in Apostolicae sedis legatis constanti animo assistere de prolegio calumniam passio, in eimemque haereticum Monothelitarum vocato, nec cessasse, quod quatuor eisdem eadem calumnia penitus vindicant, atque a quatuor sessionis suspitione: immanis ostenderent quod quod, vt pro nite a q; legitimi Honorio defensione reddi proptus repugnatur elingues, & cessasse per dicitur haereticis recitatis omni de Honorio nota haereticis in illa, eorum

MACARIUS ANTIQVVS PALLIO NYDATVS.

DE TELLE ARABIA SVB DICIS FONTINVM. ROMA ACTIO.

SENTENTIA IN MACARIO AT STPHANO.

X. ACTIO DE EPISTOLA.

cuius defensionem (vt dictum est) plura supererent a gemitu superius inculcata: & quomodo credi potest, quod adeo ignaui fuerint sententia vnius heretici exauctorati relinquit in Synodalibus Actis Honorium tanta affectam ignominia: At impolitum huius auctorem Theodorum depositum hereticum Constantinopolitanum Episcopum suo loco aperiens inferus Actione sequentimodo profequatur, quod est reliquum Sessionis huius Adnotum. Recitatis post hac talis locis ex Macarii heretico scriptis, imponi finem Actioni eius diei Imperator iussit: quodque negotio Reipublice occuparetur, referret in Synodo pro se voluit Constantium & Anastasium Patricios, nec non Polyuctum, & Petrum Exconsules. Augere hęc de Imperatoris absentiam quinque sequentibus Sessionibus de impolitura suspitionem: etenim simul bellicos tumultus vsque ad obitum eius, Theophrastus tradidit.

XIV.
Duodecima quę sequitur Actio mendium in die continet, vt pote quę celebrata dicatur die eidem vigesima Martii, quę precedentem Actionem habitam esse, eadem Acta Synodalia continent. Congregatis autem ex mote in vnum Patribus, missa sunt ab Imperatore ad Synodum chartę, quas ita Macario accepisse in superiori Actione testatus fuerat: quarum aliqua cum in mente essent nihil pretereas continere, quam sermonem illum adclamariorum, qui lectus antea fuerat, eius est lectio prætermissa. Quod vero inter alias chartas ab Imperatore missas, inuenta est epistola Sergii olim Constantinopolitani Episcopi ad Cyrum Episcopum Alexandrinum: ea in Synodo lecta est: sed quę simul in ea intererat Mennę & Vigilię Papę nomine scripta de vnica voluntate, commenda esse, in superiori hęc Synodalibus Actis fuerant iudicata. Post hec in eadem Actione ex edito codice a Iouane Patricio, nomine Imperatoris, lecta est Sergii Episcopi Constantinopolitani ad Honorium Romanum Pontificem epistola, necnon alia ipsius Honorii ad eundem Sergium redita, quas nos suo loco superius eodę quę nunt anno scriptę, tenuimus, atq; exacte discussimus. Quibus collatis cum codicibus Patriarchi, inuentisq; simul confirmantibus in Macarium rursum de clamarum est a sanctę Synodo, vt pote indignum, qui am hęc inueniretur cum Orthodoxis in Synodo sedens. Tunc Synę Episcopi & clerici reliqui petiere, vt in locum eius alius lubrogaretur: Antiochenus Episcopus Orthodoxus. Quę omnia in sequentem charta sunt Actionem.

XV.
Deinde vero vigesimo octaua mensis Martii rursum continere Patres, a quibus itam sententia lata reperitur aduersus hereticos Monothelitas, sed quę (vt ostendimus in huius suo loco) manu impii Theodori appareat depreuata, appohto Honorii nomine, ac suo sublato: ipsa vero, vt legitur, ita hęc redidit verba ista:

Sanctum Concilium dicit: Secundum promissionem, quę a nobis ad vestram gloriam facta est, retrahentes dogmaticas epistolas, quę a Sergio quondam Patriarcha huius a Deo conferenda vobis scripse sunt tam ad Cyrum, qui tunc fuerat Episcopus Paphlagum, quam ad Honorium quondam Papam antiquę Romę: si mittere autem & epistolam ab illis, id est, Honorio scriptam ad eundem Sergium: hisque inuenientes omnino alienas existere ab apostolica dogmatibus, & a definitionibus sanctorum Conciliorum, & conciliarum probabilium Patrum, sequi vobis iussas definitiones hereticorum: eas omnino abijcimus. & tanquam a mente vobis excutimus. Quorum autem id est, eorundem impia excutamus dogmata, horum & nomina a sancta Dei Ecclesia proscripta, id est, Sergii quondam Presulis huius a Deo confirmatio regie vrbis, qui aggressus est de huiusmodi impio dogmatibus confiteri, Cyri Alexandrie, Pyrrhi, Petri & Pauli, & quę ipsorum saluti sunt in Sede huius a Deo conferenda citata, & similia, si senserint: ad hoc & Theodori quondam Episcopi Paphlagum: quarum animam supra scriptarum personarum meminerint sic Agathe sanctissimę ac ter beatissimę Patris antępę Romę in regē glorie, quam scire ad presertim & a Deo confirmatum dominum nostrum, & magnę Imperatorum, vtque auctur, vt pote contraria recte fide sentientes, quos antędictis saluati desinimus. Cuius vero simul proficiat sancta

Dei Catholica Ecclesia, simulque anathematice, & proscribimus & Honorium, qui fuerat Papa antiquę Romę: eo quod inuenimus per scripta, quę ab eo facta sunt ad Sergium, quia omnibus eius mentem sequutus est, & in ipsa dogmata confirmans. hęc enim quę fertur sententia aduersus hereticos in Synodo condemnatos.

XVI.
Hic rogo, lector, siste mecum ista considerans, quō in tantę rei hitoria nullus sit locus mendacio & falsitati, sed ipsa pura sinceręque veritas fraudibus omnibus & impolituris superior semper appareat. Si in recitata sententia in cōdemnatione hereticorum Patriarchatum, & aliorum, Agathonis Romani Pontificis se exemplum & auctoritatem secuti Synodus profiteretur, dū quos prædamnatos ait ab Agathone Pontifice in epistola ad Imperatorem, eisdem condemnatos confirmat: quare contra eandem Agathonis epistolam ab eadem Synodo additur Honorii condemnatio? Si non laudare Synodū, quę in ea essent epistola de cōdemnatione dictorum Episcoporum hereticorum: vtiq; neq; potuerunt latuisse, quę pro Honorio in eadem legerentur in cōfessione validissima illa iterum atq; iterum repetita, quę firmissime astringeret, neminem suorum prædecessorum Romanorum Pontificum quid minimum in Catholicam fidem peccasse.

XVII.
Sed accipe hic rursum recitata magna ex parte superioris (quod id exigat necessitas argumenti) Agathonis in ea epistola verba: Hęc, inquit, Apostolica Ecclesia nunquam a via veritatis in qualibet erroris parte deflecta est. Sciturum infertius de eadem Romana Ecclesia: Hęc est verę fides regula, quam & in prosperis & in aduersis vniuersiter tenuit ac defendit hęc spiritualis mater vestri tranquillissimę Imperij Apostolica CHRISTI Ecclesia, quę per Dei omnipotentis gratiam a trauitite Apostolica traditione nunquam errasse probatur, nec hereticis nouitatibus deprauata succubuit: sed vt ab exordio fidei Christiana percipit ab antętoribus suis Apostolorum Christi Principibus, illibata sine rotis permanet, secundum ipsius Domini Saluatoris diuinitatem pollicitationem, quam suorum discipulorum principi in sacris Evangelij fatu est a Petre, Petre (inquit) ecce Satan expellitur, vt eruberes ves, sicut qui erubrat triticum. Ego autem pro terrogavi, vt non deficiat fides tua. Et tu aliquando conuersus confirma fratretuos. Consideret itaque vestra tranquilla clementia, quoniam Dominus & Saluator omnium, cuius fides est, qui fidem Petri non defecit iam promissit, & conformare eum fratres suos adiuuauit: quod Apostolicis Pontifices meę exigentatū prædecessores considerenter fecisse semper, canctis est cognitum.

Habes igitur ex recitatis Agathonis verbis, non solum prædecessores omnes Romanos Pontifices procul fuisse ab omni suspitione hereticę prauitatis, sed omnes pariter aduersus hereses infutrixille, in superi (quod maius his omnibus estimari debet) Agathonem ipsam hęc sibi vindicare ex Domini (vt ait) pollicitatione, quę dixit: Ego rogavi pro te, Petre, vt non deficiat fides tua. quę irrita nullo modo reddi possit, ipso testante, qui ait b: Colom & terra transibunt, verba autem mea non præteribunt. Vnde intelligas, quam solido nitatur fundamento assertio illa de Romanorum Pontificum fide Catholica nullo fermento heretis aliquando labefacta.

XVIII.
Vides igitur, quantum ista pro Honorio Papa stent inconcussa. Sed & quod idem Agatho Pontifex eadem epistola texens catalogum omnium hereticorum, qui assertores vnius fuerint volutaris, nec inereos Honorium nominat, qui primus omnium nominandus fuisset pariter & exccrāndus: plane haud doctum reliquit, extra eiusmodi nefandorum consortium Honorium collocatum: nam & subdit: Eximenda proinde, ac summi conatibus cum Dei presilio liberanda est sancta Dei Ecclesia Christianissimę vestri Imperij de talium doctorem erroribus: vt Evangelicam atque Apostolicam Orthodoxam fidei rectitudinem, quę fundata est super petram huius beati Petri apostolorum principis Ecclesia, quę eius gratia atque presilio ab omni errore illibata permanet, omnium Presulum numeris ac sacerdotum, cleri ac pop: larum vniuersim ad placendum Deo, animamque saluandam, veritatis formulam Apostolicę traditionis nobiscum constituat & producat. & paulo post rursum de prædecessoribus verba loquens, hęc inculcat: Meę humilitatis prædecessores commouisse, ro-

XVI.

AGATHO DEFENSOR HONORII.

XVII.

a Luc. 22.

b Marc. 13.

XVIII.

esse, inquit, obsequio, arguisse, & omnem modum exhortationis exercuisse, quatenus molestantes secessu veluti accipere, &c. Quis ex his non intelligat, haberi debere pro monito, ut cum ex præcepto Agathonis epistola dicat Synodus nominatos se hæreticos condemnare, eadem ipsa illis coniungat Honorium, ex dicta epistola tor argumentis probatissimum reddam O. thodoxum?

XIX.

Insuper quod ad eam sententiam in Honorium latam spectat, dum eius damnationis illa vna causa exprimitur, quod (vt ibi dicitur) relinens ad Sergium, mentem eius secutus est, & impia dogmata confirmavit: quam id longe præcursit à veritate, quæ diffuse superius dicta sunt, dum suo loco & tempore eandem epistolam recitamus, dilucide satis ostendunt, vt tu ipse eadem repetendo poteris intelligere. Sed esto, demas eandem Honorii epistolam conuictam fuisse (quod dici non potest) hæreticam esse: non quid ex ea continuo damnandus à Synodo erat ipse Honorius, & non mox maiorum disquirendum, an inueniri posset ipsam recitasse palinodiam, vel potius in eodem errore esse defunctum? Sed & quod sciretur ex parte posteriori eundem Honorii epistola ad eundem Sergium reddita: cur non expectata est eius editio atque lectio, quæ in sequenti sessione postea secuta est, ex qua certo argumento demonstraretur idem Pontifex assertor esse daturum operationum, & totidem in Christo voluntatum, vt superius, cum de ea egimus, perspicue est demonstratum. Quem non de impolluta suspensa reddat præcox ista atque præpostera, imo veloci impetu præcipitata, & Romanæ Sedis Pontificis condemnatione sententia?

XX.

Insuper qui præfidebant Synodo Apolloniam Sedis legati, si hæc verba facta fuissent, quomodo potuerunt omnino ea præterisse silentio? Repete lectioe superiores cunctas hæcenus habitas Synodales Actiones, & vides, si est reperiri aliquam, in qua eorum in leuitioribus casibus non fuerint legati Sedis Apostolicæ interlocuti. Et quomodo tunc tam graui, vbi damnatio tractaretur summi Pontificis, in re tam aperta, vbi intercessisset de ea epistola Honorii Papæ præcedens iudicium Ioannis Romani Pontificis missum Constantinopolim, itemque germana interpretatio Maximi martyris in publico conuentu toto obnotissimo promulgata, quoniam modo tam profunde lethargio potuerunt non vniu vel aliter, sed simul omnes idem esse sepulti legati, vt illa non lesent, ac nullus ex ipsis vindex infurexerit saltem pro litteris Agathonis, quasi ipsi detulerant Constantinopolim: cum præsertim ex istis necceperint, nihil ab ipsis decernendum, præterquam illa tantum ipsa, quæ eidem litteris continetur. Sed mandatum ipsum Agathonis eidem litteris præscriptum legis hic inspicendum reddamus: Posterioribus, inquit, & testimoniis ab ipsorum sanctorum Patrum, quos hæc Apostolica Christi Ecclesia suscipit, cum eorum libris tradidimus, vt facultatem suggerendi à benignissimo vestra Christianitatis Imperio consequeremur, ex in duntaxat satisfacere studeant. & paulo post: Licentiam prouide ex sine auctoritatem delinimus apud imperatissimum vestrum Imperium (dum insisteret eius clementia) simpliciter satisfaciendi, in quantum cum duntaxat inuenimus est, vt nihil profecto præsumant argere, minuere, vel mutare: sed traditionem hanc Apostolicæ Sedis, vt à prædecessoribus Apostolicis Pontificibus insinuatæ est, sinceriter conseruare, nimirum ea tantum, quæ eadē prolata dogmatica epistola continentur, qua nihil magis, quam prædecessorum fides integra commendatur: vt plane nihil adeo alienū fuerit à merito veribusque Agathonis Pontificis, quam vt Honorius Papa in Synodo damnaretur.

XXI.

MANDATA THOMAS DAUFM GATIL.

Quod quidem si à Synodo factum esset, vt Acta, quæ exant, edocent: nihil iniquius, nihil imprudentius, vel ineptius potest excogitari. Si enim ob damnationem museæ mortuus (ita dixerim Theodorus Mopsuesticus, & condemnationem scriptorum Theodoretæ & Ibe Orientalium sub aliis sedibus constitutorum Episcoporum, totum orbem tenentium oportuit commoueri, Synodumque æcumenicam congregari, & non sine maximo labore id vix tandem obtineri vult: quomodo accideret potuit, vt vnius duntaxat lectioe epistolæ, tanquam caelo sereno

XXII.

repente fulmine misso, condemnandus fuerit petrae Scdis Antistes, de qua illa esse confitent omnium vox in Synodis, Prima sedis omnia iudicat, & a nomine iudicatur. Quomodo lecta epistola antea cū auctore damnata fuit, quam examinata? Sed & si examinata fuisset, & hæretica inuenta esset: nonne ante equum eam ducemur in eandem sententiam permississet? quem certe non permississet illud necessario demonstrabat, quod semper Roma Catholicus habitus, in catholica pariter communicatione diem clariffisset extremum (id enim toti Christiano orbe notissimum erat) quodque vsque in hanc diem tot Romanis Pontificibus eius successores, & inter alios sanctissimum Papa martyre Martinus eius memoriam, & sanctissimum Pontificum honorifice in Synodo faceret profectus.

An non decebat (vt in rebus minoris momenti in illis Synodis factum legitur) vt antea de his Agatho Papa consideretur, quam de eo damnationis sententia profereatur? Sic in causa tanti momenti abique defensione, absque perendina vlla dilatione, absque aliqua vlla fructa de Honorii fide peruestigatione, vno eodemque contextu, non rogatis sententia singularum, præcipua est potius, quam prolata de eius damnatione sententia. Nihil vult clericulus quispiam confusit aliquando damnari, non laicus homo, defunctus præsertim, ab Ecclesiâ: dixerim amplius, non famulos hæreticos, imo nec hæretica:cha (vt est exemplum de Theodoro Mopsuestino) ira vno impetu, ducta vno calami condensatione, nisi multo temporis spatio antea iudicio venienti, & remissio, & disculsi sepius, & que obicit contra potestatem diligenter examinatis atque solutis. Nihil huicmodi in Honorio, non fecit ac si agendum fuisset de hæreticis aliis hæc Synodis prædamnatum, atque ab omnibus & vbi que execrationibus impetito.

Ab his, ab his, vt tantis ignominie indelebilem notam eam cœcumenicæ Synodis, vt ita dicitur, crederetur necesse Romanum Pontificem, sed minimum quælibet Episcoporum: Ab his, verum non dedecus totamque orbem ab Agathone, tum à Romano Concilio legatos nulli perpetuo subsequatur, vt passi sunt, & abique vlla iniquam, defensionem, sed nec vultu cogitatione, postulationem hæreticorum vultu corollam ad eam damnationem Honorii quasi nullius esset non remissa, in qua periclitaretur & fama ipsius & gestioe eius prædecessorum Romano Pontificem, & ipse qui mendaci agendi essent & negotiatus, quod Romanam Ecclesiam in prædecessoribus Romanis Pontificibus ab omni labe putam persequente, ore perituro prædicaret, que (si nec vera essent) repetat in Honorio ad hoc constat.

Verum cum e contra ipse litteræ Constantiæ hoc non absoluit Synodo, Romanis scriptæ ad Concilium eadem conuegitum, commendent dictam Agathonis epistolam, vt que sit omnino contentiones veniant, & quæ (vt restat) in omnibus sum ipse, tum sancta Synodus suscepisset: in re fesse Honorii in occulta peccata redidit: nam audi: Sospitum cum non tantum ad beatitudinem eius, netu e Agathonis, verum etiam à sanctissimo reprobis nobis litteras: que prolata, lecta sunt, & vna cum ipsa declarauerunt, Orthodoxosque fides deponere. Tunc non conuenienter & non differenter posse fuit ad uocandos, & tam Synodico, quam paternis doctrinam inuocant: nec non negleximus, sed diligenti cum comparatione, & sanctissimum sanctorum mente & lingua conseruamus, & sanctissimum sanctorum mente & lingua conseruamus, & sanctissimum sanctorum mente & lingua conseruamus.

Et tanquam ipsi duntaxat Petri vocat Agathonis litteras, in quibus (vt dictum est) iure iuramento iterum lites sine prædecessorum omnium Romanorum Pontificum commendatur, & nec aliquando vel lenem exarum maxillam in Sedem Apostolicam ite ipse, idem Pontifex (verum minus) restituit fuit.

Sed quod condemnatio Honorii manifeste ex modo arguatur impolluta: Quomodo, dices, in Acta synodalia pluribus in locis ista de Honorio potuerunt impolluta

612

ac demum iniuste facta ab ea fuerit condemnatio Romani Pontificis; cum presertim qui antiquior ceteris atque fidelior huius temporis res gestas scriptis mandauit Theophanes, nullum penitus de Honorio condemnatione verbum habuerit, que velut portentum magnum fuerat ostentanda, quod nunquam hactenus accidisset, vt à Catholicis in Synodo Romano Pontifex damnaretur. Ex quibus omnibus corrigendi sunt, qui post promulgatas Synodi actiones à Theodoro (vt diximus) deprauatas, id de Honorio affirmant, secundum quod in eis repererint esse scriptum, nulla aliori de veritate facta indagine, siue hi fuerint Greci, siue Latini, & inter hos recentior auctor, quem voluissent sensibus potius canam, quam nomine, totus præcepit in ferenda de re tanta sententia, dum leuiter admodum fuisse Honorium hæreticum (nondum inspecta & diiudicata eius epistola, cuius causa ponitur esse damnatus) affirmat. Sed & quod in epistolis quibusdam successoris Agathonis S. Leonis Papæ, siue alius, æque vt in Synodo adnumeratus habetur Honorius inter hæreticos condemnatos: eas ex plurius argumentis prouas esse conuinci, suo loco dicturi sumus; tu de illis interim tuum suspense iudicium.

XXXII.

HONORI-
VS COGNITVS SEM-
PER CATHOLICVS.

Vt demum frenum orationi imponam magna veritatis fiducia longius excurrenti, hoc vnum tantum iis, que dicta sunt, adiciam veluti corollarium ad eius fidem Catholicam comprobendam. Si cuncta, que in iustissimam Honorii defensionem sunt allata, cessarent: satis esse deberet illud, quod fuit semper de Honorio Ecclesiæ Romanæ iudicium ipsum videlicet in Ecclesiæ Catholice communiōe, dum vixit, etiam post scriptas dictas epistolas fuisse retentum, in eademque compynicatione clausisse diem extremum, & post mortem sepulchrum eum Orthodoxis Pontificibus in basilica S. Petri, eodemque nomine impoluerit perseuerasse, nunquam abrasum ex Albo Orthodoxorum Pontificum, cuiusque imaginem in suo contextam in apside, quam instantiuit sanctæ Agneis Ecclesiæ, via Numentana positæ, hactenus cerni publice venerationi Christianorum expolitam: cum tamen auctore Anastasio sciamus, Synodo absoluta, omnium damnatorum Patriarchatum nomina fuisse delata: ipsorumque imagines de Ecclesiis fuisse sublatas.

XXXIII.

Sed iam que huius Actionis de hæreticis sunt reliqua, videamus. Recitata sententia de damnatione Monothelitarum Episcoporum, commendataque fide Catholica Sophronii olim defuncti Patriarchæ Hierosolymitani, dilataque in sequentem Sessionem electione noui Episcopi Antiocheni in locum damnati Macarii subrogandi, nulla est editio fieri reliquarum epistolarum, aliorumque scriptorum in Patriarchio auctoritatum, eorum scilicet hæreticorum, quos Agatho Pontifex in suis litteris missis Constantinopolim suggillasset. Sic igitur lecta est primum epistola Cypri Episcopi Alexandrini ad Sergium Episcopum Constantinopolitanum, indeque alia scripta eiusdem, & inter alia nouem capitula, quibus latebenter hæresim promulgauit: lectus est & liber dogmaticus Pyrrhi Episcopi Constantinopolitani, nec non Pauli eiusdem Sedis Episcopi alia scripta, alia Petri eiusdem civitatis Antistitis item hæretici, nec non Thomæ, Ioannis, & Constantini eiusdem Ecclesiæ Episcoporum, ex quibus tres hi nouissimi probati dicuntur Orthodoxi.

XXXIV.

ACTA DE
MVLTI-
DEPRAVA-
TA CON-
VINCEN-
TVR.

Demum vero facta est editio posterioris Honorii Papæ epistolæ ad Sergium Patriarcham, eademque recitata: nihil vero de ea reperitur in Actis interlocutum esse Concilium, vt non dubites ea esse passa concisionē: siquidem (vt suo loco futurus dictum est, cum de ea epistola egimus, tempore, quo scripta fuit) si quid erratum dici potuisset in priori, vel ambigere dictum, in posteriori illa planē inuenitur elucidatum, nimirum Honorium vna cum Ecclesiæ Catholica esse professum in Christo in eo, quod respicit vnam personam, esse vnum volentem, quod vero ad duas naturas spectat, pro naturarum distinctione duas esse operationes: vt plane turpe valde fuisset (si ea Acta vera essent) ante scriptorum plenam editionem damnare hominem, qui ex eis vauisset penitus absolutus. Post

hæc vero lecta est epistola Pyrrhi Constantinopolitani Episcopi ad Ioannem Romanum Pontificem: que tota volumina edita, à Synodo impetrata condemnata, iusta sunt igne cremati; hancque hinc accipitis presentem Actionem, ex iis, que in ea scripta continentur, apparet.

Ceterum sicut ve i simile satis est complura addere, de detruncata à Theodoro Patriarcha Constantinopolitano, vt superius est demonstratum ita desiderata Acta illa, que fieri contigerunt in electione successoris Macarii Episcopi Antiocheni, certum est. Et enim constat in locum eius subrogatum Theophanem hæc ipsa Actione: sequentem idem Theophanes in ingulis sequentibus Actibus reperitur titulo Episcopi Antiocheni nominatum: adeo vt plane nulla de his dubitatio esse possit: nisi quod, lector, non esse inueniam assertionem de Actibus Synodi deprauatis.

Rursus die secunda mensis Aprilis Synodus in Trullis feceratio conuenit, vbi lecta sunt Mena & Vigiliæ Papæ scripta de vnicâ voluntate, eademque esse inpropterea redarguta, atque anathematizata. Post hæc nomen Cypri infulæ Episcopi tomus sancti Anastasii protulerunt, ex quo de duabus voluntatibus & operationibus in inductione à longe petita proditur argumentum. Cuius occasione hic appello te, lector, si cogitur Patriarchatus fuisse sermo, qui Athanasius dicitur, de sanctissima Dogma, quam opportunum fuisse, illam citare sententiam adpositam verbis istis: Ita fit, vt Christus duo pariter sit, & vnum singulari, vnamque naturam sit, & non duas: & rursus sit nequaquam vnum est secundum naturam diuina natura, & vnum, non duo secundum unitatem subsistenti. Hæcque duo voluntates predicamus, sed nequaquam duas volentes, aut duas operantes, sed vnum volentem secundam unitatem personæ: contra, duas voluntates, & duas operationes sentiamus posuimus mysterium deprecantes, hæreticorum hæresim repudiamus, in quibus & eos inter se diuiserunt, & separauerunt ad ea, &c. Si Athanasius ista fuisset, quomodo lacere Catholicos singulas Anastasii syllabas perferentes: Anacientorem videas auctorem egregie perfingentem: Methodius istem ipse vocibus, quibus Ecclesiæ Catholicæ aduersus eos vti consuevit. Sed adducimus quædam transeamus Actionem.

Die vigesima sexta mensis Aprilis eiusdem anni Indictionis, decimaquinta Actio habita est, in qua Polychronii cuiusdam presbyteri & monachi Monothelitarum causa pertractata est ex suggestione Donati Episcopi Prosiados, eo quod homo inanis suis insulorum falsis sermonum illusionibus deceptus, magnum populi multitudinem decipiens per erosis diuis madaxeret, contra corroborandam perfidiam, quam perducit, se dicitur per Angelos ad monium diceret, pollicereturque eo nomine miracula edicturum. Desideremus hæc acta lecta ludum, quem vanus homo veit in seculo nec in Synodo tantum coram Patribus, sed vniuersa spectantibus civitate, hæc ipsa die exhibuit, sic enim illa se habent: Cum aduenissent Patres, nunciatum est presbytero illorum Polychronio expectantem audiri. Iussu ingressi, & qui de his presbyter, rogatus à Iudicibus cogitauerit, ita respondit: Expectantem scilicet me do in opere mortis, rogant proo in istam diem et postea eum. Sin autem non resurrexerit, cum Concilio & impetator, quia ei placuerint, in me factum. Sanctum Concilium legit. Qualem expostionem scilicet vna supra mortuum ponit, vt reseruit, agnoscere volumus. Polychronium religiose presbyterum & nauicam dixit: Ego pono expostionem vitam supra mortuum, & non cum religio. Sanctum Concilium dixit: Ecce mortua prope auit. Expectationem ergo scilicet ita profert, quæ debet superponi mortui, si suscipiet eum, sicut dixit.

Et protulit idem religiosus Polychronius chartam illam, bulla exprimente motogrammam Polychronii confessoris, qui habebat hæc superscriptionem: Constantino à Dno veniens & sapientissimo magno Principi Polychronio. Et dixit: In hoc est fides mea, & ita mihi ostendit Deus, vt ponam eum super mortuum: & si non surrexerit, vt produci, ecce, qui impetrat est. Amen.

Concilium, & quomodo in synodo, iudicant. Sanctionem Concilium
hanc chartula, que prelati est à Polychronio religioso monacho,
distribuitur ac religatur. Et dimittatur huiusmodi chartula, quam
autem antichrisi religio hinc & notarius sanctissimi Patri-
archæ Constantinopolitani, reliqui predicti an chartulam habentem
hanc scripturam.

Constatium à Deo coronato ac manifestissimo magno Prin-
cipi. Ego Polychronium tamquam presen saluto & adoro. Et
quia tui multitudine virorum & candidatorum, & in me-
ditatione, cum virtutem narrare non valeo, ducentem mihi
hanc chartam sicut componi iussima. & sic Imperatori Con-
stantino: Non facias unquam scilicet, neque a quo sepos. Ut veniente
me ad Heracleam Constantinopolim. & stante me in solario, hora erat
quasi septima diei, traxerim terrivalem, candidatum valde, &
sicut carum me, dicitur: Quia qui non constitit suam voluntatem
& Divinam operationem, non est Christianus. Ego autem
dixi: Haec & Constantinus Iustinianus Imperator presens, me
quasi volentem & Divinam operationem. Ille autem dicitur:
Malum leni & De placite. His lectis, interloquutum est
Concilium veridicis:

Hic Polychronium religiosum Monachum, flutera, que in pre-
sen carituram chartula, propria cum manus existunt, &
sicut est chartula, que debet super mortuum poni, & resuscita-
tum. Polychronium religiosum monachum dicit: Itaque, domi-
ni propria mea manus existunt, & ista est chartula, que debet
super mortuum poni, etiamque resuscitare. Gloriosissimi Iudices
& plurimum Concilium dixerunt: Præsumimus, ut chartula, que
tradidit, super mortuum poni, debeat ab eodem Polychronio in-
terrogatum, que ab eo facta est, extra hoc sacrum palatium, in
hospitio in propria nostra & plebi, que quæ sponta fuerit, ad
sanctissimum Christum amabili populi, qualiter Deum veritatem de-
monstrat.

Itaque gloriosissimi Iudices & sancto Con-
cilio & plurimo populo congregato in atrio prædicti palatii, quod
dicitur Zouapou, appositum est ei in argenteo exequiale feretro
mortuum, imposita coram gloriosissimis Iudicibus, & in, qui erant
ei sancto Concilio, & plurimo Christe amabili populo ibidem
stante super illi eodem Polychronio, posuit supra ipsum
mortuum eodem modo sicut chartulam, perque placit heras per-
mittit, & in chartula, nihil horum, que ab eo facta ac blas-
phemiam promissa fuerant, valeret perire, idem Polychronium de-
dit, exaltationi se posse mortuum suscitare. Populus itaque, qui
ibidem aderat, exclamavit, dicens: Nemo Sineon anathema: Pa-
polychronium solitari populi anathema. Et iterum ingredientes &
gloriosissimi Iudices, & sanctum ac vniuersale Concilium in se-
culari sacri palatii, quod appellatur Trullus, presente eodem
reliquo presbytero & monacho, dixerunt: Educat iterum Po-
lychronium monachum, si constitit duas naturales voluntates, &
duas naturales operationes in incarnatione dispensatione Domini
nostri IESU CHRISTI veri Dei nostri, qui rous est de sancto
Trinitate. Polychronium religiosum monachum dicit: Sicut con-
stat chartula, quam obtuli, & posui supra mortuum, ita credo
tuam voluntatem, & Divinam operationem, & alterum,
quod non duo, gloriosissimi Iudices & sanctum Concilium dixe-
runt: Chartam, quam obtulisti, que scripta est Polychro-
ni dicit: Propria mea manus existit. Sanctum Concilium
dicit:

Polychronium monachus in proprio errore si que in se-
culari perstravit, nunc autem citatus à nobis conuocatus, quo-
modo sentiat de incarnatione Domini nostri IESU CHRISTI
veri Dei nostri, conatus est tentare spiritum sanctum, & blas-
phemiam componere chartulam, obstantem assatus est ponere
super mortuum, & ad firmamentum blasphemiam, que in ea
scripta scripta (ut non dicamus fides) huiusmodi mortuum re-
suscitarem: nos iuxta quod dictum est à sancto Paulo Aposto-
lo anathematizati tam hinc secundum animam (in incertam
caro) licet, submissum fidei ad satisfactionem CHRISTO
amabili populi, quorum plurimos præterita temporibus
tam ipse, quam tunc confitentem deceperat, permissum eodem
eius in incarnationem, demeritacumque ac teneram propositionem
super mortuum, & mortuum, quem quæserat, in medium delecta
miserantia nostra & gloriosissimum Iudicium, & multitudine
CHRISTO amabili populi. Ille proposuit, tale cum mortuum
super mortuum, & pl. rimen horum, quantum esse videt.

superassens eodem mortuo, & superassens intra semetipsum
quæque potuit, donec dicit, non se posse facere. Quomodo namque
est possibile, blasphemiam in Deum virtute operari? Unde pro-
uidimus, hunc tamquam seductorem populi & deceptorem, & ma-
nifestum hereticum, omni sacerdotali ordine & officio deudari. Et
deposito eo, sanctum Concilium exclamauit: Polychronio heretico,
& consentaneis eius anathema: Macario & Stephano similibus Po-
lychronio anathema: Trinitas ipsius tri deponit, hactenus spe-
ctaculum de Polychronio.

In quo quidem, sicut cunctis solet, ut in his, que ex-
hibentur populo, compositis iocis plurima contineantur
seria, ipse quoque populoque maxime vtilia: ita plane ac-
cidit in Polychronio facto. Etenim cunctis secundum illud
Davidicum b: *Mentis est iniquitas sibi*, siquidem est
permissus de v. s. deludi hominem in ambibus phantasmatis
falsis stultique visionibus ac reuelationibus; vbi
tamen causa fidei in examen venit, haud fuit diuina sapi-
entia præstigijs decipi homines, experimentoque pro-
barum est, quod Apostolus Galatis ingerit c: *Ergo Angeli
de celo annuntiauerit vobis præter id, quod annuntiatum est, ana-
thema sit.*

Cæterum eam indignam licet sancta Synodus coacta
est conditione in subire, ne fidei sacramentum, leuissimi
hominis petulantia, in dicitur adduceretur, eo, quod
nefandus impostor falsorum miraculorum promissione
populum deceperat, & secum in errorem pariter induxit
let, quo casu scimus Eliam d Prophetam eiusmodi de mi-
raculis non oblatam fuisse, sed obtulisse conditionem
Baal Prophetæ, ne videlicet populus Dei persuasionibus
ipsorum deceptus, contineretur in impietatis errore. Il-
lad præterea de his, que accidisse Polychronio dicta sunt,
consideratione dignum esse videtur, simulac quis auctori-
tate contentio (ut Propheta ait) à Deo recedit, eundem
modum tradit, in iustissimis spiritibus illudendum, secun-
dum illud, quod aduersus apostatam Achab à Domino
dictum scimus f: *Quia dicitur Achab Regem Israël?*

Que autem sequitur ordine Actio decimasexta, habi-
ta reperitur die nona Augusti, in qua procerax hereticus
Monothelita, licentia accepta dicendi, ita loquutus est:
Constantinus dicit: Presbyter sum sanctissimus Dei Apamensis Ec-
clesiæ secunda Synodus promissa, ordinatus ab Abrahamo Episco-
po Arelunsi. Veri ad S. Petri in congregationem vestram Concilium,
virescens vos. Quia si auditis eum hoc amo, non habuissimus
perpeti hoc, quod passus sumus in prælo, ita arrogans ille sui exi-
timatione tumidus, ad docendum sacrosanctam Syno-
dum se aduenisse professus.

Quod vero ad tam longam moram pertinet, qua Actio
ista post suspensam ultra tres menses est celebrata: An-
nales Gregoriorum licet nullam hoc anno referant bellum,
quo fuerit Romanum Imperium lacellitum; tamen hoc
anno, cum videlicet nondum adhuc deimus tertius Im-
peratoris Constantini annus absolutus esset, domesticis
suspicionibus laboratum offendant, ob quas Imperator
fratres suos & collegas Heraclium & Tiberium in suspi-
cionem rerum nouandarum adductos amouit, solusque
ipse cum Iustiniano filio imperauit. Verum nõ id factum
apparet ante diem decimasextam mensis Septembris:
siquidem in reliquis huius Synod. Actionibus ad dictam
viginti diem cum Constantino nominati reperuntur iidem
qui supra fratres Imperatores Heraclius atque Tiberius.
Quamobrem cum in eius sine dicta sint laudes, & accla-
mationes tantummodo Constantino, eo quidem tem-
pore id de fratribus accidisse credendum est. Docet id et-
iam, quod reperitur in Imperatoris edicto ad finem
Synodi positum, vbi nullus fratrum nomen habetur, sed
ipsum tantummodo Constantinum, sicut etiam in datis ad
eo ad Synodum litteris.

Sed res gestas in Synodo hac Actione videamus, &
prosequamur, que dicta sunt de Constantino presby-
tero, que ac Polychronio factu. Hic (ut dictum est) ad do-
cendam Synodum se venisse professus, prout se modum
inuenisse ac temperamentum quoddam, quo concordari
possent atque vniui simul Monothelita atque Catholici,
hac scilicet ratione, ut dicerentur in Christo duas opera-

XLII

QVARTILLI
TAS IX 83
PRÆSEN-
TATO SPA-
CTACULO
b 15al 29.

c Gal. 1.

d 3. Reg. 18.

e Hier. 3.

f 3. Reg. 22.

XLIII
ACTIO
XIII

XLIII

tiones, vq̄ntas vero vna. Interrogatus autem à Synodo, dixit, humanam voluntatem deseruisse Christum cum carne & sanguine Crucis tempore. Sed explosa atque damnata est ista assertio tanquam Manichæorum, ipseque cum ea patem damnationis sententiam accepit, forasque eiecitus est. His peractis, secute sunt ex more acclamationes Imperatoris Agathonis Pape, & vniuerso Concilio, dictumque anathema singulis nominatis hæreticis: sicque præfens Actio finem accepit.

XLIV.
ACTIO
XVII.

Decima septima Actio sequitur, habita vndecima mensis Septembris, iam inchoata decima Indictione, in qua Orthodoxæ fidei decretum confirmatum à Patribus publice lectum est, quo Nicænum, Constantinopolitanum, Ephesinum, Chalcedonense, & Quintum vniuersalis Concilia confirmata sunt, eorumdemque symbola recitata, ac demum apposita est damnatio Monothelitarum hæreticorum, ex præscripto epistolæ Agathonis Romani Pontificis, atque Synodi Romæ ab eodem coactæ.

DE EPISCO
PORVM
DECRETO
FIDELI.

In quibus etiam de impostura augeatur illa suspicio, cum videbatur sibi ipsi adactæ fidei decretum sentias, dum primum in eo inter damnatorum nomina recenseretur verbis expressis Honorius Romanus Pontifex, & paulo inferius secundum epistolam Agathonis cuncta esse definita, & nominati damnatos in ea fuisse hæreticos eius hæretis, siue inventores, siue defensores, assertur: cum tamen certum sit, non solum in ea non esse nominatum inter damnatos Honorium: imo cum aliis Catholicæ veritatis defensoribus collaudatam, dum (quod dictum & repetitum sæpe superius est) omnium prædecessorum suorum Agatho Catholicam fidem commendat, quæ iam sequitur proficitur, haud vane gloriatur: nuraquam hæc tunc esse reperitur, vt Romana Ecclesia vel in minimam quidem à fide Catholica aberrarit. Sans, inquam, plane sibi intucem aduersantia, ista asserit, & in eodem fidei decreto inter hæreticos Honorium Romanum Pontificem nominati. Sed reddamus hic eisdem verba decreti, quo ista manifestiora reddantur. Vbi enim primam damnatorum recitata sunt nomina hæreticorum, hæc subiiciuntur:

XLV.

Præfens sancta & vniuersalis Synodus fideliter suscipiens & expansis manibus amplius tam suggestione, qua à sanctissimo atque beatissimo Agathone Papa antequam Romæ facta est ad Constantinianum præfens atque fidelissimum nostrum Imperatorem, qua nominatim abiecit eos, qui docuerunt, vel prædicauerunt (sicut superius dictum est) vnam voluntatem, & vnam operationem incarnationis dispensatione Domini nostri IHS V. CHERISTI veri Dei nostri, adaque complexa est & alter in Synodalem suggestione, qua missa est à sacro Concilio, quod sub eadem sanctissimo Papa centum viginti quinque DEO amabilium Episcoporum, &c. Repugnanti igitur, vt in eadem fidei definitione Honorius legatur inter hæreticos, & quod epistolæ Romæ missæ in omnibus comprobatur dicantur, ipsaque Synodus in damnatis personis de Agathonis epistolam proficitur esse secutam, qua omnium Romanorum Pontificum fides Catholica commendatur. Hæc sæpe memisse, rus sumus; obiter noxa occasione ingessisse, haud superfluum puto, quo tu eandem Synodum lancinatam opera Theodoti Monothelitæ deplorat, hominis (vt diximus) in Romanam Ecclesiam insensibilissimi. Demum vero (quod reliquum est huius Actionis) de vno volente & operante in duabus operationibus & voluntatibus doctrina ex SS. Patrum sententiis approbata, finem Patres imposuerunt Actioni, que omnium, qui aderant, Episcoporum ehirographo consignata est.

XLVI.
ACTIO
XVIII. ET
VLTIMA.
DE SERMO
NE ECCLE
SIÆ IN
SYNODO
PAPÆ
AGATHONIS
PONTIFICIS
ROMANI.

Vltima vero Sessio eiusdem sanctæ Synodi celebrata est decima sexta die eiusdem mensis Septembris, inchoata nuper decima Indictione; in qua interfuit Imperator Constantinus, cui sanctæ honorificæque & Orthodoxo dignè Imperatore acclamationes dicte sunt, cum & ipse Imperator sui inibi in cogenda Synodo, vt Catholice Ecclesie bene consultum esset, attulit rationem; lectusque est acclamationis sermo eiusdem sanctæ Synodi ad ipsum Imperatorem, quo iterum sancta Synodus in definitione Catholici dogmatis professæ est sequi Agathonis episto-

lam & Synodales litteras Romani Concilii, his verbis Promde inspiratione sancti Spiritus confiterentis, & ad omnes omnes conuocantes atque conuocentis, & Agatho sanctissimo Patri nostri & summi Pape dogmaticis litteris ad vniuersam firmitudinem missis conuocentis, &c. cursumque interitus de eodem Agathone ita magnifice: *Saximus autem nobiscum concertabat Apostolorum Princeps, illi enim imitatorum & Sæculi successorem habuimus fautorem, & duci sacrosancti scripturam illustrantem per litteras, conuocentem tibi à nos missam illa Romana antiqua civitate obtulit, & legationem duci à vespertinis partibus extulit; chara & ardentem videbat, sed per Agathonem Petrus loquabatur, & iam conuocentem conuocare pro Imperator simul dicebat tu, qui à DEO decoratus es. Et Simon quidem respiciens vultum veritatis, & stat ruina cum statua: sibi vero regno, p̄fens concordia in propriam resignatur duci, &c. loquent post hæc edictum eiusdem Imperatoris Constantini de fide Catholica.*

Reperitur ad finem eiusdem Agathonis decima octava epistola ipsius Constantini apposita, data illa tamen eodem die, quo ipsa celebrata est Actio, sed longè postea, nempe decimo Kalendas Ianuarum eadem Indictione decima; qua commendans illum, qui conuocentem studium in defendenda vna cum Romano Pontifice Catholica, hæc inter alia habet: *Interfuisse nosse & vniuersam vniuersam principem pastorem, sicut cum ipse dicitur legationem, tam in spiritu, quam littera. Siquis enim vult vnam beatitudinem eius, verum etiam à sanctitate vestra distillare litteras; qua prolata, lecta sunt, & veritas verum spiritum rauerunt, Orthodoxamque fidem deperierunt. Et postea post de illdem: Tanquam ipsum diuinum Petrum, Agathonem relationem supermirati sumus, &c. pergit dicere de imperio Marciano Antiocheno Episcopo, qui testatur etique illi epistolam sequitur, de quibus in fine: *Præfens vniuersam omnium sententia de sacerdotibus dignitate respiciens, & præfens sanctissimi Pape tradidit sunt.**

Cum autem damnati in Synodo Episcopi missi in Romam, cum nulla afferatur in dicta epistola causa etiam illa Imperatoris epistola scripta ad Leonem Papam Agathonis successorem accipere licet, neque quod ipse nominati perierint, appellati Romanum Pontificem, quo audiri petierint: licet Anastasius opinum locum exilium Romam missos hæc enim habet in fine. *Matæ vero cum suis amatoribus, id est, Symone, Augustino, Theodoro, Leontio exilato, Polychronio, Epiphonio, & Anatholio ex Bytæria & inclusi, in exilio in Romanam urbem sunt conuocati hæc de his ipse. Ceterum appellationem percellit, litteræ eiusdem Constantini Imp. ad Leonem docentibus verbis, dum agit de Marciano, & alii damnati hæretici. Ipsi autem scripti precibus seruitutem nostram commone omnes deprecari sunt, vt se ad vestram beatitudinem viderent. Sic igitur fecimus, eosque ad vos misimus, vt per vos vniuersam omnem ipsorum causam permutaret. hæc Imperator egredietur cum iudicio Rom. Pontificis omnem ipsorum causam committere se reitet, pendere eorum iudicium ab acceptatione ostendit. Certe quidem si id non fuisset, Quoniam solitudinem potius, vt Nestorius, hi deperant fuissent, non autem Romam ad delicias non nullam tunc extaret recordamur exemplum, vt in illa synodo damnatis improbis hæreticis, pro loco exilio deprecaretur Vrbis. Hactenus de Actionibus Sextæ Synodi, quæ peruenit tum in Græcis, tum etiam Latinæ ecclesie in quibus cum multa inuidiose deprauata inuestigantur, que calumniose corrupta, illud quidem cum in quo tegnum, indubit atque; relicto in scimus, damnationem videlicet Monothelitarum hæreticorum, quum Patrum sententiam vt sacrosanctam Ecclesie Catholice custoduit, hæc tuncque custodit.*

Deiudicatur inter Acta Synodalia huius sessionis epistola Synodalis ab eodem Concilio scripta ad Agathonem Romanum Pontificem, quæ inter epistolas eius successores Leonis Pape prima ordine peruenit, quam hic restituerunt nec illa diximus peruenit sancta Synodus pontificum per ab ipso Romano Pontifice

... hinc cognitari, quae in eadem Synodo fuerunt consi-
derata. hinc in se habet.
Sancitum & transactum Concilium, quod per Dei gratiam &
patri sanctissimi papae ac sollicitum magno Imperatore Con-
stantino congregatum est in hac a Deo conferenda & regia Con-
stantinopolitana Roma in sacro palatii sacro Trullo, sancti-
ssimo ac beatissimo papa sacros Romae Agathonem in Domino sa-
cramento.
Maxima nobis meritorum indigentia, ut scitis, beatif-
simi, atque clarissimi CHRISTI VERI DEUS NOSTER, virtus
regni auctoritas conditrix & gubernatrix, sapientem delicti
medicam, rectam a Deo honoratam sanctitatem, contra haere-
ticae doctrinae propositum remedium Orthodoxiam, ac valetudinis
salutem membris Ecclesiae largientem. Ita, ut in primis sedis An-
gustis membris Ecclesiae, quod gerendum sit, per omnia san-
ctissima sacra disciplina, ac quiescenti rei & consensu liti-
terae a vestra paternae beatitudine ad possimum Imperatorem missis,
quod in auctore Apostolorum veritate divinitus scriptis agnosca-
mus, per quo exortam nosper multiplici errorum haereticorum sectam
sollicitum, Constantianum ad decernendum hortatore, qui duni-
quod operat, sancti regni clarissimi ipse regis, quo auctore, impietati
negotio usum, haereticorum nefariam doctrinam quasi obliqua
obedi.

... hinc fundamenta exortandi eorum haereticos proferri consue-
derit, ipsorum auctore spiritualibus paternisque agnitionibus, & sin-
gula erroris, ne inter se accommodata loquerentur, confundenda
emendanda, ad in supplicium haereticorum turrim subvertimus, ac re-
spondeo, ut lapsi circa fidem ac peccatos extra castra atriarum
DEI (ut dicitur in Epistola) anathematibus interfectionis ex-
suscipiam per sacra vestra litteras de us lata, videlicet Theodo-
simus, Theophrastus, Serapion, Honorius, Cyrillus, Pandion,
Petrus, Porphyrius, haec dicitur Patres habere, & proficere
et sic de ceteris et sic de ceteris litteris ipsius Agathonis no-
minatos homines condemnante, certe de nomine Ho-
norio superaddito vehementer est de ipsa suspicioris
hinc in litteris Agathonis nulla penitus de Honorio
ignominiosa mentio facta est, sed honorifica potius, dum
cum non excipit a laude omnium praedecessorum, quon-
iam praedicat liberam Catholicam fidem. Sed pergit
Synodus:

... Ad hoc autem & post eos anathematibus haereticorum iuste
suscipiam, & eos, qui videntur suspecti illorum impetate, vel
reputantur dicitur Apollonius, & Soterius, & Theophilus expo-
nunt dicitur: Maletianus, qui fuit Antiochensium magno vobis Episco-
pus, quoniam & postea ipse merito ipsum de damnationis propter
persecutionem cum circa Orthodoxam fidem, & obedientiam per-
secutionem, & Stephanum cum ad amicum discipulum, & ad
impetationem dicitur: Item Polychronius, qui in dogmatibus
haereticis in suis responsibus, inuenerunt, & fuit in dicitur
et dicitur, qui similia atque in impetanter dicitur, aut do-
cuerit, aut fecerit, aut fecerit. Haec enim regis nostri nobis
& vestra & multa lacryma fuerit: non enim adiutissimum proxi-
morum nuntius, aut in praesentem impolitus, nec essentia eorum
fuerit in excelsis, nec dicitur in sermo elati, ut eam ob rem gra-
uissimum dicitur.

... Non in hac, & venerabile & sacrum caput, & loci summus,
qui vobiscum dicitur CHRISTI M. humanum ac sum-
mum & iungimus habemus, qui & hortatur nos, ut sicut
hinc dicitur: Sicut dicitur in suo legem suam imitatoris, formam
operum suam in auctoritate & coelestis gubernationem. Sed
& ad penitentiam conversionem cum serenissimo Imperatore,
cum nos in variis adhortari sumus, emittique gestibus religiose
& diligenter singulari, non commoti gratia, non odiosus quoad
modum in se in cogitare potissimum, quae in vobis quoque negotio sunt
pertractata, & relata in commentario, & in praesentia ad ve-
stram beatitudinem mittimus: ac intelligitur a vicariis sancti-
ssimi in Christo Theodoro ac Georgio dilectis Deo presbyteris, & la-
icis venerabilibus diaconis, & Constantino venerabilis hypodac-
tibus, vestri praesentibus sum, vestri quoque dilectis fratribus, tum ab
his, qui a vestra vestra Synodo missi sunt, sanctis Episcopis, qui recte
de per se vestra disciplina in primo fidei capitulo vna nobiscum
dicitur.

... In hac sanctae doctrinae illustrati, vestraque instituti doctrina,
in ipsa dogmata innotata dicitur, vestram Orthodoxiam

... sentiam complanantes, passim ac serenissimo nostro Impera-
tore Constantino sapienter & diuinitus consensu nos ac tuen-
tes, deinde vna ex nobis regnatis hinc Constantinopolis san-
ctissimo Praesule assensu in primis missis a vobis ad possimum
Imperatorem Orthodoxiam scripto, ut in omnibus conuenienti pro-
babilibus a Deo instituti Patribus, ac sanctis & vniuersalibus
quinque Conciliis. Et quidem nos omnes, CHRISTO Deo con-
tinente & adiuvante, quod fidei debemus, facile confitemur: Deo
enim iudicabit, Deo coronabit confesum. Ipsi regis in nos san-
cti Spiritus gratia illucit, potestatem largiri per assiduas vestras
preces cuncta exortans, & omnem arborem non facientem fru-
ctum bonum excidendi, & in igne consumendi. Et corde nos
& lingua & manu conuocantes, omni erroris expertem, certam-
que nos saltem definitionem, vniuersi Spiritus ope edidimus, non
transferentes (sicut scriptum est) terminos antiquos, absit, sed in
sanctarum probalium Patrum testimonium & auctoritatem per-
manentes, ac desinentes, ut sicut ex duobus, & in duobus naturis,
divinitate atque humanitate, ex quibus compositus est, & ex quibus
existit, CHRISTUS VERUS DEUS NOSTER predicatur a nobis,
& gloriosus inseparabiliter, incommutabiliter, inconfusus, & in-
divisus, ita duas naturales operationes inuisus, incommutabiliter,
inconfusus, imparitabiliter predicemus: quem admodum in his, quae
a nobis synodaliter definita sunt, declarata est. quibus & Deum
imitantis Imperatoris nostri potestas amicum, propria manu
subsistunt: abijciturque (ut dictum est) impossitum & ima-
ginariam de vna voluntate, vnaque operatione in dispensatione
incarnationis CHRISTI VERI DEI NOSTRI, & condemnantes ha-
resim, & ex confudentium ac diuidentium turbis compressimus,
inflammantemque praecellam ceterarum haereticorum extinximus,
Orthodoxa autem fidei speculanda lucem vobiscum clare
predicamus: quam etiam vna per honorabilia vestra rescripta con-
firmatis, vestram orationem paternam sanctitatem: per quam bona
spe in CHRISTI M. facti, consulimus, misericordem eius ben-
ignitatem largientem hominam Republica clementissimo Imperato-
ris vestro commissa peruenit stabilitatem, exortaturaque dicitur
turbis vobiscum victoris strenam cum mansuetudinem: ve-
stram autem DEI imitatricem sanctitatem, quae rebus nostris
assistent, ac defensionis remedium eius voluntatem, sine cuiusque
ac vere fidem confissa sit, tuetur inuolucrum, & conferen-
tem creditur ipsi a DEO Orthodoxos grege. Vniuersamque
cum vestra est beatitudine in CHRISTO fraternitatem nos,
& qui nobiscum sunt, plurimum salutamus. hincque epistola
Synodalis.

... His recensitis, quae de eadem Synodo extra posita re-
periuntur, hic addenda putamus. Anathasius Bibliotheca-
rius de ipsa agens in Agathone, plura cum addat, quae
non reperiuntur in Actis, quae extant: longe plura pre-
termittit, dum sextantem in ea habetis referat Agathones,
ipsamque penitus absolutam ante Paschale tempus, &
nihil potius de Actionibus, in quibus habetur condem-
natus Honorius, neque de illis sequentibus. Ad postre-
mum vero post damnationem haereticorum ibidem fa-
ctam haec addit: Deinde, inquit, abfulerunt de dyptichis Ec-
clesiarum nomina Patriarcharum, vel eorum pultura de Ecce-
sio, aut de foribus eius, aut vbi esse poterant, anferunt, id est,
Cyrus, Serapion, Pyrrhus, nec non Petrus, per quos error iste Orthodoxia
fidei vnaque polluitur. Vides, lector, nullam hic haberi
de Honorio Pontifice mentionem, quem in eorum dy-
ptychis inscriptum vidimus, sed pergit auctor: Tanta au-
tem gratia Dei omnipotentis concessa est Missis Sedis Apostolicae, ut
ad latitiam populi vel S. Concilii, qui in regia urbe erat, Ioannes Ep-
iscopos Pictensium Dominico die collatorum Pascha in Ecclesia S. So-
phie publicis Missis coram Principe & Patriarcha Latine celebra-
ret, & omnes vnaquos in laudo & Victoria possimum Impera-
torum idem Latini vocibus exclamarent.

... Addit his praeterea Anathasius, per eodem legatos scri-
ptam ab eodem Constantino Imperatore epistola, quam
Sacram vocant, ad Agathonem Romanum Pontificem,
qua significauit, liberare se Romanam Ecclesiam a pen-
tatione illa pecunie, quam primam impa Gothorum
Reges Anani perfoluendam recens creatis Romanis Pon-
tificibus in dixerant, quaeque post illos extinctos ab Ori-
entalibus Imperatoribus exigenda erat, ut superius sa-
pius dictum est, praesertim vero, cum de ea quae etiam sancti

CONFIRMATIO IN
DIE CA
THOLICA
SANCTA
PETITVA &
RO. PONT.

LIV.
DE ANA-
THASII
SYNODI
COMPEN-
DIO.

L.V.
ECCLESIAE
LIBERATAE
VOCATAE
SACRAM
VOCATAE
PRO ORDINE
NATIONUM
RO. PONT.

Gregorii Papae recentissimus. Eiusmodi igitur iniquissimi exactionem, cum Constantinus Imperator penitus abrogandam censuisset, retinere tamen voluit ius confirmationis antiquius (ut superius dictum est) tyrannice usurpatum. Habet autem haec verbis istis Anastasius de Agathone Pontifice: *Hic suscepit dualem impositionem secundam suam postulationem, ut iugessit: per quam reuelata est quantitas, quae solita erat dari pro ordinatione Pontificis facienda (quod scilicet non sine reuocato electus ordinari, nisi ea quantitate soluta pecunia) sit tamen, ut si contingeret post eius transitum electionem fieri, non debeat ordinari, qui electus fuerit, nisi decretum generale introducat in regiam urbem secundum antiquam consuetudinem, ut cum coram impositione essentia deberet ordinatio promoueri. haec Anastasius, quando autem & ab hac etiam tyrannica seruitute penitus Ecclesia Romana fuerit liberata, suo loco dictum sumus.*

LVI.
SATIS EST
SICRI EX
HAC SYNO
DODAM
NATAM
HARESIM
MONOTH.

Quod vero pertinet ad canones, qui nomine Sextae Synodi à Graecis tempore Iustiniani iunioris conscripti sunt, suo loco plurius acturi sumus. Hic iam tibi finis, lector, Synodaliū rerum gestarum, quasi nuenisti vndique si audientia haereticorum deprauatas, corruptas, atque vitiatas: cum tamen illud vnum saltem certum indubitanique ex eis colligas, haec sacrosancta & ecumenica Synodo esse Monothelitarum haesim cōdemnatam: quod satis esse potest ad pietatem fidemque Catholicam insinuandam, cum ad hoc tantum & nullius alterius rei causa ipsa ecumenica Synodus fuerit convocata, nimirum ut noua haesim, totius Catholicae Ecclesiae cōmunicato consilio & vniūto consensu, penitus damnaretur. Fuit plane res haud mediocri momenti, cui nisi diuino auxilio cito occursum esset, cunctis ad inuadendum pendendumque proflus SS. Chalcedonenſis Concilium ab impijs Eurychianis effolis, utique ab iisdem conspirantibus vna simul conclamata fuisset eiusdem Chalcedonenſis Concilii condemnatio, licet nihil se minus cogitare significarent, dum ex eius praescripto duas & ipsi in Christo naturas asserere profiterentur.

LVII.
CVIUS RE
NEPISCO
REVICTO
FIDIA PC
TINGA
IN ORI
ENTR.

Vidisti, lector, in tanta Orientalis Ecclesiae clade, cum si qua vix peruenire scintilla veritatis superesset, densis nubium globis obducta lateret, Patriarchalibus in errorem collapsis Ecclesijs, cum nec sibi tantum vitium, ut resisterent, neque voluitas esset, obstitentibus porius in aduersum, qui ipsi praerant Ecclesijs, nō aliunde, quam ab Ecclesia Romana sperare salutem licuisse: Vidisti, inquam, in tanto discrimine laboranti Ecclesiae nō aliunde subuentum, quam ab ea, in qua Petrus sedere in luce floribus comprobatur, ipsa Romana Ecclesia, quae longas antequam ab excitaris longo somno stertentibus Orientalibus rogaretur adesse, iam ipso sermone eiusdem nacentis erroris exortio haesim condemnar, & Catholicam etiam Pontificis Romani martyrio sancierat disciplinā, quam literis demum Agathonis Pontificis consignatam, respicientes, factique tandem sui compotes Orientales, quam religiosissime susceperat: quibus & reliquis Catholicis obis adgessit, Deo gratias agens, quod quam à maioribus fidem acceperat, illibatamque seruauerat, eandem ecumenicā Synodi decreto firmatam cognosceret, & ab errore reuocatos esse fratres, quos ut mortuos deplorat. At de Orientalibus, rebus haec uenit: quae interim hoc eodem anno gesta sunt in Occidente, videamus.

LVIII.
CQCICIT.
TOT. XII.

Hoc patet anno, quarto Idus Ianuarii, celebratum est in Hispania Concilium Toletanum ordine duodecimum numeratum, Era septingentesima vndeagesima, anno primo Ervigii Regis, ipsi sermone eius regni primordis, ad hoc (ut apparet) eiusdem Regis voluntate collectum, ut ipsi regnum Hispaniarum confirmaretur ab Episcopis, quibus his temporibus in Hispania tantum tribuit Christiana religio, ut absque ipsorum consensu non liceret regnare cuiquam, quamuis haeres esse defuncti Principis videretur. Collecti sunt Episcopi triginta quinque praeter tres alios, qui per vicarios interfuerunt, & Abbates quatuor sanctique, canones tredecim. Consummatum vero est Concilium (ut vltimas canon habet) octauo Kalendarum Februariarum eiusdem anni primi Ervigii Regis, dicta

Era septingentesima decimona. Sed audi, quomodo piepter de vtilitate Conciliorum primo loco peractum sit Rex verbis istis. *Non dabo tibi, sanctissimi Patres, quod vna Conciliorum adiutoria vniuersi mundi solentiam, quae corrigenda sunt, finis praerogant, &c. Ita praerogata, obtulit legendum in Synodo scriptum, quod de nuper suscepto regno reddens rationē, petiit, ut quod conuictum assensu acceperat, ipsorum patribus & concilijs mutaretur, pariter rogans per eos cortij praerogatas. In quibus inualecentes nimis comprimi, in super & alta erant. His auditis, Patres primum omnium a Sede Catholica cognita & stabilita, eiusdem Regis confirmata electionem, quam suo scripto iam Wamba significauerat, cōsentiente probauerat.*

Sequenti vero decreto de illa egerunt Patres, qui consentientes acceperunt in extremis (ut dictum est) praerogantiam, mutatione habitus ista, constantem & vtilitatem prosequi suscepta, ne eiusmodi post violatam vtilitatem saluo profectio. Haec autem deinceps Synodis, ut Regis Regem possit labefactari creatio, elere spes illa, ut Wamba iterum repeteret regnum, potum tamen vniuersi vniuersi communicationis statuerent faciendo, quicquid obtemperaret, neque sententiam huiusmodi mutaret praerogantiam.

Quarto deinde canone nona sedes Episcoporum in Wamba Regis etate in diuersis Hispania locis celebratae sunt. Redarguti post haec fuere in Synodo, qui priores vno die Millas celebrantes, in vltima tantum, quibus singulis communicarent.

Actum praeterea in eodem Concilio, ut Toletanus Antistes ordinaret, quem Rex nominaret Episcopum, qui ordinatus suo deberet se praesentare Metropolitanis, ut euidentius pateant, illud non ignotandū, Gothorum Reges in Hispania nominationem sibi vendicasse eorum Episcoporum, quorum nominatione seferantur Concilium, ut de persona, qualis ellet, inquireret, ut ne sede haberetur Episcopali. Constant haec ex vniuersi scriptorum monumentis. Quoniam autem longum foret tolerent intercedere in his omnibus conuictis erroris periculis, ob idque contingere vacantes sedes, ab Episcopo permanente, ad laucum esse in hoc Concilio, ut quem Rex nominaret, vnos Toletanus Episcopus possit, de persona habita inuigilatione solita, conuare.

Hoc licet in hac fuerit decretum Synodo, tamen non res admodum inuidiosa esset, cum in praerogata vniuersarum Archiepiscoporum sedium videretur id est, tutum, aduersus eiusmodi decretum consuetudine in Hispaniarum reliquis Episcopis tumulatuam, ab eorum contrariam partem flexum Regem sibi emere, reliqui Hispaniarum Episcopi rebellarent. Etiam Episcopi ipsi egerunt cum Romano Pontifice, ut nonnulli praerogata sedis eximerentur obedientia: haec emitta de his, ostendunt, quae his verbis apud Luitprandum Toletanum praerogata leguntur: *Multa cum Episcopo apud Toletanum ego, qui praedecessoribus suis condita fuerant, ex parte correpta, & ab Iudoro Hispanensi Episcopo Hispaniarum praerogata trahitis, ex nomine suo aduocare praerogata, ut antiqua vniuersae nomine Ecclesiae formae iudiciale regi videretur. Et Romanus Praerogata assensu statuit, ut nullus Archiepiscopus Hispaniarum subleuatus, nisi Romani, nisi Romani, haec ibi quibus intelligitur Romanorum Pontificum pro temporis & praerogata ratione dati & demum consueuissent Ecclesiae praerogata, quae quicquam consistere, quod Rex de his statuit, nisi Pontifex Romanus annuicet.*

Insuper praeter alia, reperitur in eodem Concilio nono Canone aduersus Iudoros plucima curricula, & cetera, ne Iudaeos legere ante se, quos in Christiana repudiatis super & ne ex cultibus suis exire, Iudaeorum excelsibus absque sacerdotum consensu, neque sumerent. Inuidit de praerogata Synodo praerogata regina passium foras progrediendi contra praerogata Ecclesiam. Haec & alia in Synodo sunt statuta, quae in

Hoc eodem anno gravi fame ac peste laboratum in Anglia, testatur Beda, cum id contingit tradat tres post annos ab apparitione cometarum illius, qui mensibus tribus perduravit, ut ex eodem auctore colligitur. Tunc accipit Beda, Romanum profectus, Romanæ (ut vidimus) interfuit Synodo sub Agathone Pontifice, reuertus in Angliam, cum recepit sedem suam tyrannice occupatam non valeret, ad predicandum Australibus Saxonibus Evangelium coactus, eosdem adhuc Gentiles reddidit Christianos. De his agens Beda, hæc habet postula, quæ ad tantam spectant:

De hoc loco, autem genti Episcopus Wilfridus, non solum eam ad christianam populi dæmoniatam, verum & a clade infanda remota, quædam tribus annis ante adventum eius in Angliam, nulla illi in loca pluvia ceciderat, unde & famis æstivæ pluviam imminens, impia nec præstravit. Donque fertur, quæ sepe qualisq; simul est, quinquaginta homines in media nocte præterit ad præcipitum aliquid, sine ripam maris, & circumdanti oratione, pariter omnes aut ruina perierunt, aut fluctibus aborsu decesserunt. Verum ipsa die, quo baptisma fidesq; genti illi descendit pluvia serena & copiosa, resoruit terra, præterit præteritis æriæ annas letis & frugifer. & infectus nactat, eosdem Saxones alleuetos esse fame arte piscandi, quam versatus Wilfridus eos ad omnes pisces capiendos edocuit, subdit de de monasterio ipse ab eodem Wilfrido fundato.

Quod vero ad huc pertinet, quæ ex more famem sequuta est, idem Beda, quomodo ab ea liberati sint ferui Dei, narrat verbis istis:

Itaque feruere tempore, quo ipsa provincia nomen Christi suscepit, multa Britanna provincia mortalitas sua corripuit: quædam præteritum quæque monasterium, cui tuos regendo tractantibus ac religiosissimum Christi sacros vocabulo Eppa præterit, nec minus diuinitatis attingeret, multique sine de his, quædam angustia de vocant, sine de illis, qui de eadem provincia dæmonis impet ab ipsius fuerunt vocati, postquam de hac vita raperentur, ipsi est fratrum tribulationem remissionem agere, & diuinam suppliciter obsequi ad claritatem, ut miseroratum sui dignaretur respondere, sine præteritum hoc morbo & præteritum morbo liberaret, sine præteritum a perpetua animæ damnatione seruaret. Et ait tunc temporis multos monasteria præteritum quidam de natione Saxonum super vocati ad fidem, quæ eadem tunc infirmitate, non præteritum præteritum in letitia lætatur. Cum ergo secunda memoria ad præteritum dies ageretur, contritus forte ipsam punctum hora ferui famula dicit, in loco, in quo ager lætatur, solum in arca. Cui diuina dispositio subito beatissimi Apostolorum principis aspectus sui apparere: Erat enim præteritum multum simplicis ac mansueti animi, sine præteritum deo dicitur sacramento fidei, quæ suscepit, loziam.

Saluato ergo illos verbis præteritum, Apostoli dicant: Noli timere, fili, mortui, pro qua solutus es: non enim te hiberna ad ad celum regna sumus perducturi: sed primum expectare hinc, donec Mose cædemur, ac viatico Domini corpori ac sanguini accipere, si infirmitate simul & morte absoluti ad æternam in celis gratiam solueris. Clama ergo ad te præteritum præteritum, & dicit illi, quæ Domini exultant præteritum præteritum, & dæmonium ac omnia præteritum præteritum: neque aliquid de hoc monasterio, sine de adæntibus ei possunt vultu, hæc clade vltima mortuorum est, solamur: qui aliquid de vestris hac ægritudine laborant, reseruitur à laqueore ad præteritum sunt sospitatiem recuperandi, præteritum solui, qui hiberna es, die liberandus à morte, & ad vltimum Domini Christi, cui præteritum seruis, perducenda in celum: quod diuina volu misericordia per intercessionem præteritum Dei dicitur Regi Osvaldi, qui quondam genti Northumboriarum & regni temporali auctoritate, & Christiano præteritum, quæ ad regnum pariter dicit, deuotione submissio præteritum, confere dignata est: hæc enim die idem Rex ab infirmitate in vltima corporaliter extimuit, mix ad sempiterna auctorem gentis assumptu in celum, & electoramest sacratu a gratia. Quærit in suis vultibus, in quibus desinuerunt eum ad mortua deponere, & inuenit nihil hæc (ut diximus) diei captum esse in fide. Celebrant ergo Missa per cuncta monasteria oratoria hinc, sine præteritum in altiore & ad dicitur sine deprecatione sui et

iam in memoriam præfati Regi Osvaldi, qui quondam, ipsorum genti præerat, ideq; pro eis quasi pro sua genti adueni supplicet et a bar ad Deminum, & cunctis conuenientibus ad Ecclesiam fratrum communiunt omnes sacrificii celestibus, & ita soluto ieiunio, corpus quoque sui reficiant alimentis.

Que verba cum omnia vocato ad se præteritum præteritum narrasset, interrogant eum sollicito, quales essent habitus vel species viri, qui sibi apparuissent. Respondit: Præclaro omnino habitu & vultu etiam lenissimi ac pulcherrimi, quales nunquam ante videram, neque aliquos hominum tanti decori ac venustati esse posse credebam. Vnus quidem attonsus erat, ut clericus, alius barbatus habebat prolixam, dicebantque, quod vnus eorum Petrus, alius vocaretur Paulus, & ipsi essent ministri Domini & Saluatoris nostri IESU CHRISTI. Ad tractationem nostri monasterii missi ab ipso de celo. Credit ergo verbum præteritum præteritum, & statim aggressus requisit in Annali suo, & inuenit eadem ipsa die Osvaldum Regem fuisse perceptum. Vocati quoque fratres, parare prandium, Missa fieri, atque omnia conuenienter more solito præcipit: simul & in præteritum præteritum de eodem sacrificio Domini oblationis præteritum præteritum mandauit. Quibus ita gestis, non multo post, eadem ipsa die præteritum præteritum est, sineque morte probauit, præteritum præteritum, quæ ab Apostolo Christi audierat. Sed & hoc verbum eum resurrexerunt perhibuit, quod nemo præteritum præteritum tempore illo ex eodem est monasterio raptus de mundo. Ex qua mirum ratione multi, qui hæc audire poterunt, & ad exorandam in aduersis diuinam clementiam, & ad sanaria iuueniorum remedia subuenda sunt mirabiliter accenti. Et ex eo tempore non solum in eodem monasterio, sed & in plerisque locis alii cepit annuatim eiusdem Regi ac militi Christi natalitius dies Missarum celebratione venerari, hæc de his Beda.

Fuerunt eodem ætate tempore aliz complures emisse cælitus visiones ostentæ corde puris Dei feruis: quæ cuncta quasi imbrem super plantatam recens Ecclesiam ad eam multiplicandam Deus exciteret voluit, quæ & scriptis fideliter posteris tradi ad excitandam fidelium reuerentium pietatem æque conceit: ex quibus Beda ipse delicti plit, nosque ex multis hic ea ex ipso reddimus, quæ eodem libro, cum agit de sanctissima Abbauilla Edilburga, de ipsius & aliarum ad Deum transitu habet his verbis: In hoc etenim monasterio plurimum sunt signa patratæ, quæ & ad memoriam, ad præteritum præteritum sequuntur ab ipso, qui nouere, descripta habent de à multo, & quibus & nos aliqua hystorie nostra Ecclesiæ inserere curauimus. Cum tempore spe ad illa cladi late cuncta depopulata, etiam partem monasterii huius illam, quæ vix tendebatur, inuisset, & postquam quondam raperentur ad Dominum, sollicita mater congregationis, quæ hora etiam monasterii partem, quæ ancillarum Dei cetera à virorum erat sacra contubernis, eadem plaga tangeret, crederet in comatu feruorum per quitero cepit, quæ loco in monasterio corpora sua poni & emitterent fieri vellent, cum eis eodem, quo cetero exterminio aptari de mundo contingeret.

Cumque nihil certi responso, tamen seorsus inquirere, à feroribus accepisset: accipit ipsa cum omnium certissimum superne provisionis responsum. Cum enim nocte quadam, expleti matutine laudis psalmidii, egressi de oratorio famule Christi ad sepulchra fratrum, qui cum eis hæc luce præteritum, solus Dominus laudes decantarent: ecce subito lux emissa cælitus, veluti lintum magnam venit super omnes, tantoque cui splendore percussit, ut etiam cantum, quod cantabant, tremefacta intermitterent. Ipse autem splendor emissa luci, in cuius comparatione sol meridianus videri posset obcurus, non multo post ille eleuatus de loco, in meridiana monasterii partem, hoc est, ad Occidentem oratorij secessit, inique altitudinis remotus, & ex loca operiens, sic videntibus cunctis, ad cæli se alta subduxit, vti nulli esset dubium, quin ipsa lux, quæ animas famularum Christi esse ductura vel susceptura in celum, etiam corporibus carnis locum, in quo resurrexerunt, & diem resurrectionis essent expectatura, monstraret. Cuius radii luce tantum excurit, ut quidam de fratribus senior, qui in ipsa hora in oratorio eorum cum alio iunioris positus fuerat, reserret, quod mane ingressi per rimas ostiorum vel fenestrarum raly loco omnem diuinis luminis viderentur superare fulgorem. hæc de visione indicante locum emettere: il comitendi: quibus significatum diuinitus fuit, quod etiam Domini fess terra & pluvio eius, & in manu eius omnes fines terre,

LXIV.

PETREVS PAULVS IN VISIONE COGNITI.

LXV.

REDA. CH. V. MAT. NO. VE. ECCL. S. ANGLI. CANA.

LXVI. DE CO. COLMITE. AI DIVINI. TUS DE. MONSTRATO.

IP. D. D. & vbi.

Anal. Euseb. Tom. 8.

Dd

& vbi.

